

دموکراسی یک شیوه حکمرانی است

دموکراسی یک شیوه حکمرانی است که مهم‌ترین مشخصه آن در حکومت بر اساس اراده «اکثریت» یک گروه جمعیتی در یک پهنه سرزمینی است.

دموکراسی یک شیوه حکمرانی است که مهم‌ترین مشخصه آن در حکومت بر اساس اراده «اکثریت» یک گروه جمعیتی در یک پهنه سرزمینی است. اینکه چنین جمعیت و پهنه ای چگونه تعیین شده اند؟ اینکه چه سازوکارهایی که به تعیین این «اراده» و این «اکثریت» امکان داده اند؟ اینکه آیا ما اغلب با اراده یک «اقلیت» اشرافی (الیگارشیک) که خود را «نماینده» اکثریت معرفی می کند روبرو هستیم و نه حتی با اکثریت عددی افراد آ «پهنه؟ اینکه در این میان حق «اقلیت» چگونه باید تعیین و تضمین شود؟ اینکه چرا و چگونه «نمایندگان» حکمرانی تعیین می شوند؟ و چگونه می توان اصل «نماینده» را با اصل «حاکمیت» منطبق دانست؟ اینکه چرا در طول دویست سال که از ابداع این شیوه حکمرانی در جهان می گذرد، چرا هرگز نتوانسته است جز از تعداد معدودی از پهنه ها فراتر برود و این پهنه ها (کشورهای غربی) دقیقا همان پهنه هایی هستند که در این دویست سال بیشترین بی رحمی و دیکتاتوری را در حق سایر بخش های جهان اعمال کرده اند؟ اینکه چرا حتی در این کشورها، همواره نابرابری اجتماعی، و نه برابری، اصل بوده است و تنها تعداد انگشت شماری از آنها برابری مورد ادعای انقلاب های دموکراتیک را شاهد بوده اند آن هم به صورتی نسبی؟ و... پرسش هایی بوده اند که هراس به در غلطیدن در فرایندهای عامه گرایی (پوپولیسم)، هرج و مرج و دیکتاتوری و توتالیتریسم که البته شیوه های حکمرانی یا عدم حکمرانی بسیار هولناک تری هستند، فرصت اندیشیدن به آن را از اکثریت مردم گرفته است. اما در این میان نقطه ای را برای اندیشیدن مدرن در این باره یافت و آن جایگزین کردن نقطه آغاز اندیشه از ظرفیت های دموکراتیک یا حقوق دموکراتیک به جای دموکراسی است. در حقیقت اگر از این زاویه به مسائل نگاه کنیم مهم نیست که شیوه حاکمان چیست، بلکه اصل و اساس «وضعیت» واقعی حکومت شوندگان است. بر این اساس ارزیابی میزان وضعیت مطلوب دموکراتیک در هر جامعه را باید بر اساس وضعیت محروم ترین و «ضعیف ترین» «موجودات» و نه لزوما میانگین مفروض «افراد» یک پهنه سنجید و حقوق موجودیت های واقعی را جانشین حقوق بشری مفروض کرد و البته از انسان محوری که بیش از پانصد سال است که به اصل و اساس تفکر انسان تبدیل شده و او را در برابر همه موجودات دیگر زنده و غیر زنده قرار داده است فاصله گرفت.